

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ..... ๒๓๗๗
วันที่..... ๕ มิ.ย. ๖๕
เวลา..... ๑๕.๑๖ น.

ส่วนราชการ กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๑๓๒๐

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๖/๔๒๔

วันที่ ๕

มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งสรุปการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เรียน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

ตามที่ กรมพัฒนาที่ดิน ได้กำหนดตัวชี้วัดรายบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร รอบการประเมิน
ที่ ๒ (๑ เมษายน ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ทักษะด้านดิจิทัล ผ่านสื่อศูนย์กลางการเรียนรู้ทักษะดิจิทัลสำหรับ
ภาครัฐ (Digital Government Learning Platform) ของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
หลักสูตร แนวทางในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้บริการภาครัฐ (AI for Government
Services) จบหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปการเรียนรู้ จำนวน ๑ เรื่อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ปิยวรรณ สารบรรณ

(นางปิยวรรณ สารบรรณ)

นักวิชาการเกษตร

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบสรุปผลการเรียนรู้ฯ

(นางสาวพิมพ์ลิ้ม นวลละออง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการจัดการที่ดิน

ในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

*****

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางปิยวรรณ.....นามสกุล.....สาราบรรณ.....
ตำแหน่ง .....นักวิชาการเกษตร.....กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ แนวทางในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้สำหรับ
บริการภาครัฐ (AI for Government Services)
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ.. Digital Government Learning Platform สถาบันพัฒนาบุคลากร
ภาครัฐด้านดิจิทัล.....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ...Digital Government Learning Platform สถาบันพัฒนา
บุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล.....
ตั้งแต่วันที่.....๒๒.....เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ...๒๕๖๘.....ถึงวันที่...๒๓...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ...๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) เกิดจากแนวคิดที่ต้องการให้คอมพิวเตอร์ เรียนรู้ จดจำ และมี
ความคิดได้เหมือนมนุษย์ เริ่มมาจากนักคณิตศาสตร์ชาวอังกฤษ อัลัน เทอริง (Alan Turing) ตั้งคำถามว่า
“เครื่องจักรและคอมพิวเตอร์คิดได้เหมือนมนุษย์หรือไม่” นำไปสู่การทดสอบความสามารถของคอมพิวเตอร์
ที่เรียกว่า Turing Test ซึ่งผลการทดสอบพบว่า คอมพิวเตอร์สามารถใส่โปรแกรมให้เรียนรู้ จดจำ ประมวลผล
แยกแยะ ตัดสินใจ สื่อสารกับมนุษย์ได้ และอาจพัฒนาถึงขั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง ในปี 1956 มีการใช้คำว่า AI
เป็นครั้งแรก

หลักการ AI ใช้หลักการเดียวกับการพัฒนาความรู้ของมนุษย์ โดยมนุษย์มีความรู้ ๒ ประเภท คือความรู้
ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) มีรูปแบบชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถถ่ายทอดให้คนอื่นได้ง่าย และความรู้
เฉพาะตัว (Tacit Knowledge) ที่นำไปถ่ายทอดได้ยาก ต้องเปลี่ยนรูปแบบให้เป็นความรู้ชัดแจ้งก่อน จึงจะ
นำไปถ่ายทอดได้ง่าย

แนวคิดการสร้างฉลาดให้ AI แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) ความฉลาดเชิงความรู้ (Knowledge-Based System)

Expert System : ระบบที่รวบรวมองค์ความรู้
ของผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มารวมไว้

RPA : ระบบที่ทำหน้าที่แทนมนุษย์ตามข้อมูล
ที่ป้อนไว้ และสามารถตอบโต้ได้

๒) ความฉลาดเชิงคำนวณ (Computation Intelligence)

Machine Learning: ระบบที่เรียนรู้จากข้อมูลที่
วิเคราะห์จากการสอน

Swarm Intelligence : ระบบที่เรียนรู้ผ่านกลุ่ม เพื่อ
หาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดโดยการสุ่มคำตอบที่
เป็นไปได้ที่สุด

ประเภทของ AI จำแนกได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑) Artificial Narrow Intelligence (ANI) ปัญญาประดิษฐ์แบบเบา (Weak AI) สร้างขึ้นมาเพื่อใช้งานเฉพาะทาง เช่น SIRI, Alexa และ Cortana เป็นต้น

๒) Artificial General Intelligence (AGI) ปัญญาประดิษฐ์แบบเข้ม (Strong AI) มีความสามารถใกล้เคียงกับมนุษย์ (Human-Level AI) สามารถในการใช้ความคิดบนพื้นฐานของเหตุและผล สามารถวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ และสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต เช่น รถยนต์ไร้คนขับ

๓) Artificial Super Intelligence (ASI) ปัญญาประดิษฐ์แบบทรงปัญญา เป็นเครื่องจักรทรงภูมิปัญญา (Machine Super Intelligence) สามารถบูรณาการความรู้ในทุกศาสตร์ แล้วนำมาประมวลผลด้วยความเร็วสูง และมีความเป็นไปได้ว่าจะมีสติปัญญาเหนือมนุษย์

ระดับความสามารถของ AI มี ๓ ระดับ ดังนี้

๑) ระดับที่ ๑ การเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine learning) ใช้เทคนิค Machine Learning ในการพัฒนาความสามารถในการคิดและตัดสินใจ โดยผู้พัฒนาจะเขียนโปรแกรมให้ AI เรียนรู้จากข้อมูลและ AI จะทำหน้าที่เรียนรู้ด้วยตนเองตามวิธีที่ผู้พัฒนากำหนดไว้ AI ในระดับนี้ จะเรียนรู้ได้ดีมากน้อยเท่าใด ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราส่งให้เรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่เราออกแบบให้โดยจะประมวลผลบนพื้นฐานของสิ่งที่ได้เรียนรู้

๒) ระดับที่ ๒ เครื่องจักรอัจฉริยะ (Machine Intelligence) AI ในปัจจุบันส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับนี้ จะมีกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้การประมวลผลมีประสิทธิภาพความแม่นยำในการทำนายเหนือกว่าเทคนิค Machine Learning และต้องการข้อมูลการเรียนรู้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น Deep learning หรือการเรียนรู้เชิงลึก เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบหนึ่งของ Machine Learning โดยเป็นกระบวนการสร้างโครงข่ายประสาทเทียมแบบลึก (Deep Neural Network) ที่มีขั้นตอนการเรียนรู้แตกต่างจากการเรียนรู้ข้อมูลทั่วไป ด้วยอัลกอริทึมของ Machine Learning นั้น ไม่ว่าจะใส่ข้อมูลเข้าไปมากเพียงใด ความแม่นยำในการทำนายก็ไม่สูงขึ้น แต่สำหรับ Deep learning แล้วการเพิ่มข้อมูลเข้าไปจะยิ่งทำให้เกิดความแม่นยำในการทำนายมากขึ้น

๓) ระดับที่ ๓ เครื่องจักรตระหนักรู้ (Machine Consciousness) ซึ่งเป็นจุดที่เข้าใจการเป็นเครื่องจักรทรงภูมิปัญญา เครื่องจักรที่มีสติปัญญาและความสามารถเหนือกว่าสมองมนุษย์ที่ฉลาดที่สุดในเกือบทุกสาขา รวมถึงความคิดเชิงสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ความรู้เชิงภูมิปัญญา และทักษะทางสังคม เป็นการออกแบบให้เครื่องสามารถเรียนรู้ได้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง โดยไม่ต้องเรียนรู้จากข้อมูลภายนอกที่มนุษย์ส่งให้ซึ่งเป็นเทคนิคระดับที่สูงที่สุดของ AI ในปัจจุบันที่ยังไม่ถูกนำมาใช้แพร่หลายมาก

แนวทางการวิเคราะห์ว่าสิ่งใดเป็น AI

เราสามารถวิเคราะห์ว่าสิ่งใดเป็น AI จากการประเมินความสามารถในการเห็น การฟัง การอ่าน การเคลื่อนไหว และการใช้เหตุผล

๑) การเห็น AI จะต้องเห็นได้ ระบุสิ่งที่เห็นได้ AI ประเภทนี้ เช่น Computer Vision และ Image Processing

๒) การฟัง AI มีความสามารถในการฟังและตอบสนองสิ่งที่ได้ยินด้วยการแปลสารที่ได้รับฟังมาอันเป็นกระบวนการของการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (National Language Processing : NLP) AI ประเภทนี้คือ Speech Recognition

๓) การอ่าน AI สามารถอ่านข้อความและไวยากรณ์และตอบสนองอย่างสมเหตุสมผล สามารถวิเคราะห์รูปแบบของข้อความ และตอบสนองอย่างสมเหตุสมผล

๔) การเคลื่อนไหว AI ต้องเคลื่อนไหวได้โดยไม่มีตัวช่วย และไม่มีโปรแกรมกำหนดไว้ล่วงหน้า AI ประเภทนี้เรียกว่า Autobot

๕) การใช้เหตุผล AI สามารถใช้เหตุผล มีการเรียนรู้รูปแบบจากข้อมูลจำนวนมากได้ ใช้รูปแบบที่เรียนรู้มาในการตัดสินใจ AI ประเภท คือ Machine Learning

AI กับการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ

เราสามารถใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ กับการให้บริการสาธารณะ การบริหารจัดการ หรือ งานเฉพาะด้าน งานที่มีรูปแบบการทำงานซ้ำๆ รูปแบบเดิม ๆ ซึ่งงานลักษณะนี้ AI ช่วยได้แน่นอน เช่น สามารถใช้ AI อำนวยความสะดวกให้ประชาชนใน การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ประชาชนเพียงแค่พูดหรือกรอกด้วยลายมือ แล้วคอมพิวเตอร์จะจัดทำแบบฟอร์มให้โดยอัตโนมัติ ด้วยการรับเสียงและอ่านลายมือด้วย Machine Learning และ ใช้ AI ประเภท การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) เพื่อรับคำร้องเบื้องต้น

ตัวอย่างการใช้ AI ในการบริการสาธารณะของภาครัฐ เช่น

๑) ประเทศสิงคโปร์พัฒนา Chatbot เพื่อยกระดับการให้ข้อมูลกับประชาชน ลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ในการตอบคำถาม

๒) ประเทศไทย โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ใช้ AI พิจารณาคำขออนุญาตนำกากอุตสาหกรรมออกนอกบริเวณโรงงานได้ภายในเวลา ๓ นาที ช่วยลดเวลาการแจ้งผลการอนุมัติและอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

๓) ประเทศฟินแลนด์ เมืองเฮสบู ใช้ AI ให้บริการด้านสุขภาพและประกันสังคมในเชิงรุก โดยการนำ AI มาใช้พัฒนา Risk Model เพื่อค้นหาความเสี่ยงทางด้านสุขภาพของเด็ก และพบว่ามีปัจจัยเฉพาะ ๒๘๐ รายการ ที่จะช่วยคาดการณ์ความเสี่ยงทางสุขภาพของเด็ก เพื่อจะได้ดำเนินการป้องกันได้

ตัวอย่างการใช้ AI ในงานเฉพาะด้าน เช่น

๑) โรงพยาบาลราชวิถีใช้ AI ในการวินิจฉัยโรคเบาหวาน ประเภท Visualization และ Deep Learning

๒) เกาหลีใต้ใช้เทคนิค Face Detection ตรวจจับผู้พำนักรั่วเวลา

๓) รัฐเท็กซัส ใช้ AI คัดการณ์ปริมาณน้ำล้นหน้า

๔) รัฐเพนซิลวาเนีย ใช้ AI จัดการปัญหาจราจรติดขัด

แนวทางการประยุกต์ใช้ AI เพื่อขับเคลื่อนโครงการของภาครัฐ

แนวทางการประยุกต์ใช้ AI เพื่อขับเคลื่อนโครงการสำคัญของภาครัฐ มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การเก็บข้อมูล โดยการนำ Machine learning มาใช้ในการแก้ปัญหาการใช้เอกสารราชการ

๒) การวิเคราะห์ เมื่อได้ข้อมูลแล้ว วิเคราะห์ว่าพฤติกรรมการใช้งานเป็นอย่างไร

๓) การดำเนินการ คือ การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จะนำไปใช้

๔) การวางแผน คือ การเรียนรู้เพื่อลดการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น การใช้หุ่นยนต์ในระบบคลังสินค้า เป็นต้น

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

๒.๒.๑ เข้าใจความหมายและหลักการของปัญญาประดิษฐ์

๒.๒.๒ เข้าใจหลักการเรียนรู้ของปัญญาประดิษฐ์

๒.๒.๓ ได้ทราบตัวอย่างของปัญญาประดิษฐ์ใกล้ตัว

☒ ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

.....นำมาปรับใช้ในเรื่องการจัดเก็บเอกสาร และการเรียกใช้เอกสาร....

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เนื้อเรื่องเป็นปัจจุบัน สื่อการสอนรูปแบบทันสมัย

ลงชื่อ.....ไพรัตน์ ลภภรณ์.....

(.....นางปิยวรรณ สารบรรณ.....)

ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตร.....

ผู้รายงาน
วันที่ ๒๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

ลงชื่อ.....ประภาส.....

(.....นายปราบพล โล่ห์วีระ.....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน.....

วันที่.....๔ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ปียวรรณ สารบรรณ

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนรู้ออนไลน์ในบทเรียน
แนวทางในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้บริการภาครัฐ (AI for Government
Services)

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1:01 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2568

A.L.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

สำเนาถูกต้อง

ไชยรณ อภรณ์
(นางจิรพร สารบรรณ)
๒๓ พ.ค. ๖๘

b8551f3d

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (ไทย)
Date: 2025-05-23T10:13:36.527+07:00